

SIK SORULAN SORULAR: AB Taksonomisi nedir ve uygulamada nasıl çalışacak?

Bu SSS belgesinin amacı, paydaşların AB Taksonomisi ve taslak Delegasyon Protokolü hakkında Komisyon hizmetlerine sıklıkla sorduğu bazı soruları yanıtlamaktır. Hukuki tavsiye niteliğinde değildir ve sadece Komisyon hizmetlerinin görüşlerini içermekte olup Komisyon Üyeleri Heyetini bağlamamaktadır. AB Taksonomisi, soruları bu SSS'de ele alınmamış olabilecek birçok paydaşı ilgilendirmektedir. AB Taksonomisi ve AB Yeşil Tahvil Standardına ilişkin daha önceki bir SSS, paydaşlar tarafından sıklıkla sorulan belirli sorulara daha fazla yanıt içermektedir.

AB Taksonomi Delegasyon Protokolü hakkında paydaşlardan alınan geri bildirimlere dayanarak, Komisyon hizmetleri Sürdürülebilir Finans Platformu'na bir tavsiye talebinde bulunmuştur. Platformun 19 Mart'ta sunduğu Geçiş Finansmanı raporu, bu SSS'de ele alınan bazı sorular için önemli bir tamamlayıcı niteliğindedir. Bu SSS, AB Taksonomi çerçevesi üzerindeki çalışmalar ilerledikçe güncellenecektir.

İçindekiler

Bölüm I – AB Taksonomisi.....	1
1. AB Taksonomisi nedir?.....	1
2. Taksonomi İklim Delegasyon Protokolü.....	2
3. Neden bir AB Taksonomisine ihtiyacımız var?.....	2
4. AB Taksonomisi daha geniş sürdürülebilir finans çerçevesine nasıl uymaktadır?.....	3
5. AB Taksonomisi yeşil ekonomik faaliyetleri nasıl tanımlamaktadır?.....	4
6. AB Taksonomisi 'önemli katkı' kriterlerinin isteklilik düzeyi nedir? Neden AB sektörel mevzuatından daha yüksektir?.....	6
7. AB Taksonomisinin kapsamı nedir ve neden bazı sektörler ya da faaliyetler kapsamamaktadır? 6	
8. Bölüm II - AB Taksonomisinin Kullanımı.....	8
9. Şirketler AB Taksonomisini nasıl kullanacak?.....	8
Zorunlu kullanım: açıklama.....	8
Gönüllü kullanım: yatırımlar için rehber.....	8
10. AB Taksonomisi başka yerlerde de kullanılacak mı?.....	9
Yeşil standartlar ve etiketler.....	9
AB Taksonomisine atıfta bulunan AB araçları.....	9
11. Şirketler Taksonomi ile uyumlu faaliyetlerden nasıl faydalanabilir?.....	10
12. AB Taksonomisi şirketlerin sürdürülebilirliğe geçişine nasıl yardımcı olur?.....	11
13. Benim şirketim bir KOBİ. Şirketim de AB Taksonomisinden faydalanabilir mi?.....	12
14. Şirketimin faaliyeti AB Taksonomisi kapsamında değil. Bu benim şirketim için ne anlama geliyor?.....	12
15. Şirketimin faaliyeti Taksonomi ile uyumlu değil. Bu faaliyetin çevresel performansı yine de bir şekilde tannabilir mi?.....	12
16. Şirketim, faaliyetlerinin çevre üzerindeki zararlı etkisini azaltmak için adımlar atıyor. Bu gelişme tanınacak mı?.....	13
17. Taksonomi ile uyumlu herhangi bir faaliyeti olmayan şirketler ne olacak? Finansmana erişimlerini kaybedecekler mi?.....	13
Bölüm III - Süreç ve diğer politika gelişmeleri.....	14
18. Taksonomi İklim Delegasyon Protokolünün kabul edilmesine giden süreç nasıldı ve ne zamandan itibaren geçerli olacak?.....	14
19. Sürdürülebilir Finans Platformu'nun teknik eleme kriterlerinin geliştirilmesindeki rolü nedir? 15	

Bölüm I – AB Taksonomisi

1. AB Taksonomisi nedir?

AB Taksonomisi, AB'nin iklim ve çevre hedeflerini yatırım amaçlı belirli ekonomik faaliyetler için kriterlere dönüştüren yeşil bir sınıflandırma sistemidir.

AB'nin iklim ve çevre hedeflerinden en az birine önemli ölçüde katkıda bulunan, aynı zamanda bu hedeflerden herhangi birine önemli ölçüde zarar vermeyen ve asgari sosyal güvenceleri karşılayan ekonomik faaliyetleri yeşil veya 'çevresel olarak sürdürülebilir' olarak kabul eder.

Taksonomi Delegasyon Protokolü, önemli bir katkı sağlamanın ne anlama geldiğini ve önemli bir zarar vermemenin ne anlama geldiğini tanımlamak için faaliyetler için net kriterler oluşturacak ve sürdürecektir.

Bu, bazı şirketlere ve yatırımcılara zorunlu açıklama yükümlülükleri getirecek ve Taksonomi ile uyumlu faaliyetlerdeki paylarını açıklamalarını gerektirecek bir şeffaflık aracıdır. Taksonomiye uyumlu faaliyetlerin oranının bu şekilde açıklanması, şirketlerin ve yatırım portföylerinin karşılaştırılmasına olanak sağlayacaktır. Ayrıca, piyasa katılımcılarına yatırım kararlarında yol gösterebilir.

Şirketler, isterlerse, iklim ve çevre dönüşümlerini planlamak ve bu dönüşüm için finansman sağlamak amacıyla AB Taksonomisini güvenilir bir şekilde kullanabilirler. Finans şirketleri, isterlerse, AB Taksonomisini güvenilir yeşil finansal ürünler tasarlamak için kullanabilirler.

Ancak, AB Taksonomisi yatırımcıların yatırım yapması için zorunlu bir ekonomik faaliyetler listesi değildir. Şirketler veya finansal ürünler için çevresel performansa ilişkin zorunlu gereklilikler de belirlemez. Yatırımcılar neye yatırım yapacaklarını seçmekte özgürdür. Bununla birlikte, AB Taksonomisi'nin zaman içinde değişimi kolaylaştırıcı bir rol oynaması ve sürdürülebilirliğe doğru bir geçişi teşvik etmesi beklenmektedir.

AB'nin iklim ve çevre hedeflerinden birine önemli ölçüde katkıda bulunduğu AB Taksonomi Delegasyon Protokolü tarafından kabul edilmeyen ekonomik faaliyetler mutlaka çevreye zararlı veya sürdürülemez değildir. Ayrıca çevre hedeflerine önemli katkı sağlayabilecek tüm faaliyetler henüz AB Taksonomi Delegasyon Protokolünün bir parçası değildir. Delegasyon Protokolü, zaman içinde eklenecek ve gerektiğinde güncellenecek yaşayan belgeler olacaktır.

2. Taksonomi İklim Delegasyon Protokolü

AB Taksonomisi, delegasyon protokolünde tutarlı, objektif kriterler sağlayarak AB'nin çevresel hedeflerine önemli katkı sağlayan ekonomik faaliyetlerin ortak bir şekilde anlaşılmasını sağlar. Taksonomi Yönetmeliği, Komisyonu bu teknik eleme kriterlerini delegasyon protokolleri yoluyla oluşturmakla görevlendirmektedir.

İklim hedeflerine ilişkin AB Taksonomisi kapsamındaki ilk delegasyon protokolü, iklim nötrlüğünün sağlanması ve iklim değişikliğine uyumun gerçekleştirilmesi için en uygun sektörlerdeki ekonomik faaliyetler için kriterler belirlemektedir. Bu sektörler arasında enerji, ormancılık, imalat, ulaştırma ve binalar yer almaktadır. Bu Delegasyon Protokolünün kabul edilmesine giden süreç 18. soruya verilen cevapta açıklanmıştır.

Diğer çevresel hedeflere ilişkin kriterler, Taksonomi Yönetmeliğindeki yetkiler doğrultusunda daha sonra çıkarılacak bir delegasyon protokolü ile takip edilecektir. Komisyon şu anda, kullanıcıların kriterleri daha kolay bulmalarını sağlayarak, örneğin ilgilendikleri ekonomik faaliyet türünü seçerek, Taksonominin kullanımını kolaylaştırmak için bir BT aracı hazırlamaktadır.

3. Neden bir AB Taksonomisine ihtiyacımız var?

İklim nötrlüğüne ve sürdürülebilir bir ekonomiye geçişte şirketleri desteklemek için güvenilir araçlara ihtiyacımız var. AB Taksonomisi, yeşil faaliyetler konusunda ortak bir dil oluşturmak üzere iklim ve çevre hedeflerini net kriterlere dönüştüren böyle bir araçtır. Yatırımcılar ve şirketler için bir referans çerçevesi oluşturacaktır. Şirketleri geçiş süreçlerini planlama ve finanse etme çabalarında destekleyecek, piyasadaki bölünmüşlüğü azaltmaya yardımcı olacak, yeşil yıkamaya karşı koruma sağlayacak ve Avrupa Yeşil Anlaşması'nın hedeflerine ulaşmak için halihazırda sürdürülebilir olan ve geçiş sürecinde olan projelerin finansmanını hızlandıracaktır.

Geçişin finansmanı için eksiksiz bir araç seti sunacak olan çok daha geniş bir sürdürülebilir finans çerçevesinin önemli bir unsurudur. AB Taksonomisinin katma değeri, Avrupa Yeşil Anlaşmasının uygulanması için gerekli olan yeşil projelere yapılan yatırımların artırılmasına yardımcı olabilmesidir.

4. AB Taksonomisi daha geniş sürdürülebilir finans çerçevesine nasıl uymaktadır?

Tek bir tutarlı çerçeve oluşturan üç açıklama aracı vardır:

- Finansal Olmayan Raporlama Direktifi (NFRD), şirketlerin sürdürülebilirlik etkileri ve risklerinin değerlendirilmesini kolaylaştırmak için nitel ve nicel bilgiler içeren kapsamlı bir kurumsal raporlama çerçevesi sunmak amacıyla şu anda revize edilmektedir (revizyondan sonra Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Direktifi - CSRD olarak adlandırılmıştır).
- AB Taksonomisi, tutarlı ve objektif kriterler sağlayarak AB çevre hedeflerine önemli katkı sağlayan yeşil ekonomik faaliyetlere ilişkin ortak bir anlayış oluşturmaktadır. Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Direktifi (CSRD) ile birlikte bu iki araç, CSRD kapsamına giren şirketlerin, şirketin çevresel performans bilgilerinin yanı sıra bir şirketin Taksonomi ile uyumlu ekonomik faaliyetleri hakkındaki bilgileri de açıklamasını sağlayacaktır.
- Sürdürülebilir Finans İfşa Yönetmeliği (SFDR) 10 Mart 2021 tarihinden itibaren geçerli olup, finansal ürünler ve finansal kuruluşlar için kapsamlı bir raporlama çerçevesi oluşturarak kurumsal ifşaları tamamlamaktadır. Sürdürülebilirlikle ilgili açıklamalara uyumun, finansal firmalar ve dolaylı olarak yatırım yapılan şirketlerin iş modelleri üzerinde önemli davranışsal etkileri olması beklenmektedir. Farklı yatırım stratejileri, farklı çevresel performans düzeylerine sahip ekonomik faaliyetlere yatırım yapılmasını gerektirebilir. Bu nedenle, SFDR açıklama gerekliliklerini aşağıdakiler için birbirinden ayırır:
 - Amaçlarının 'sürdürülebilir yatırım' olduğunu iddia eden finansal ürünler (çevresel hedefler söz konusu olduğunda bunlar genellikle 'koyu yeşil' finansal ürünler olarak adlandırılır);
 - sosyal veya çevresel özellikleri desteklediğini iddia eden finansal ürünler (genellikle 'açık yeşil' finansal ürünler olarak adlandırılır).

SFDR gereklilikleri, SFDR'deki 'sürdürülebilir yatırımlar' tanımına Taksonomi Yönetmeliği tarafından tanımlanan 'çevresel olarak sürdürülebilir ekonomik faaliyetleri' dahil ederek AB Taksonomisi kapsamındakiyle bağlantılıdır. Ancak ne SFDR ne de Taksonomi Yönetmeliği 'açık yeşil' olarak adlandırılan finansal ürünler için kriterler sunmamakta ve uygun yatırımları veya stratejileri tanımlamamaktadır. Bu nedenle, 'açık yeşil' finansal ürünlerin ESG hedefi değişiklik gösterebilir: örneğin, bazı 'açık yeşil' finansal ürünler kısmen sürdürülebilir yatırımları takip edebilir. ESMA, EBA ve EIOPA tarafından ortaklaşa geliştirilen düzenleyici teknik standartlar, 'koyu yeşil' ve 'açık yeşil' finansal ürünler için, finansal hizmetler sektörleri genelinde standartlaştırılmış şablonlar aracılığıyla bilginin sunulmasının yanı sıra içerik açısından da açıklama gerekliliklerini belirlemektedir.

5. AB Taksonomisi yeşil ekonomik faaliyetleri nasıl tanımlamaktadır?

Taksonomi Yönetmeliği altı AB çevre hedefini ortaya koyar:

- İklim değişikliğinin hafifletilmesi,
- İklim değişikliğine uyum,
- su ve deniz kaynaklarının sürdürülebilir kullanımı ve korunması,
- dögüsel ekonomiye geçiş,
- kirliliğin önlenmesi ve kontrolü,
- biyoçeşitliliğin ve ekosistemlerin korunması ve restorasyonu.

Ayrıca, bir ekonomik faaliyetin Taksonomi ile uyumlu olarak tanınması için yerine getirmesi gereken dört koşulu da belirlemektedir:

- en az bir çevresel hedefe önemli bir katkıda bulunmak;
- başka herhangi bir çevresel hedefe önemli bir zarar vermemesi;
- asgari sosyal koruma önlemlerine uyulması;
- teknik eleme kriterlerine uygunluk.

Bu teknik eleme kriterleri, delegasyon protokollerinde geliştirilmiştir. Dikkate alınan her bir ekonomik faaliyet için teknik eleme kriterleri, faaliyetin söz konusu çevresel hedefe önemli bir katkıda bulunmasını ve diğer çevresel hedeflere önemli bir zarar vermemesini sağlayan çevresel performans gerekliliklerini belirtir.

Bir çevresel hedefe 'önemli katkı' için teknik eleme kriterleri, ekonomik faaliyetin ya önemli bir olumlu çevresel etkiye sahip olmasını ya da çevre üzerindeki olumsuz etkileri önemli ölçüde azaltmasını, örneğin sera gazı emisyon seviyelerini önemli ölçüde azaltmasını sağlar.

'Önemli zarar vermeme' teknik eleme kriterleri, ekonomik faaliyetin diğer çevresel hedeflere ulaşılmasını engellememesini, yani bu hedefler üzerinde önemli bir olumsuz etkisi olmamasını sağlar.

Her iki kriter seti birlikte AB Taksonomisindeki hedefler arasında tutarlılığı sağlar ve bir hedefe yönelik ilerlemenin diğerinin zararına yapılmamasını garanti eder.

Bu kriterlerdeki performans eşikleri bilime dayalıdır ve sağlam bir metodoloji ve kapsayıcı bir süreç temelinde geliştirilmiştir. Bu kriterler, mevcut teknolojilere dayalı olarak, sektörleri AB'nin iklim ve çevre hedefleriyle tutarlı bir yola sokabilecek ekonomik faaliyetlere yönelik kriterleri tanımlamaktadır.

Örneğin, iklim değişikliğinin azaltılmasına önemli katkı, iklim nötrlüğü ve sıcaklık artışının küresel olarak 1,5 santigrat derece ile sınırlandırılması ile uyumlu performans seviyeleri anlamına gelir. İklim değişikliğine uyum için bu, orman yangınları, fırtınalar veya kuraklıklar gibi belirli bir faaliyet için tanımlanmış en önemli iklim risklerini önemli ölçüde azaltacak çözümlerin uygulanması anlamına gelir. Taksonomi Yönetmeliği bu tür faaliyetleri 'çevresel açıdan sürdürülebilir' olarak adlandırmaktadır: ancak bu, bu dört koşulu karşılamayan faaliyetlerin 'sürdürülemez' olduğu anlamına gelmez.

Ekonomik faaliyetler, Taksonomi Tüzüğü'nün 10 ila 15. Maddelerinde listelenen özel araçlar yoluyla önemli bir katkı sağlayabilir. Bu hükümlere göre, taslak Delegasyon Protokolü, önemli bir katkı sağlayabilecek bir dizi faaliyet içermekte ve bu faaliyetlerin AB Taksonomisi kapsamında yeşil olarak nitelendirilmesi için kriterleri tanımlamaktadır. Komisyon tarafından kullanılan metodoloji, Teknik Uzman Grubu (TEG) tarafından yapılan çalışmalara dayanmaktadır. Aşağıdaki durumlarda faaliyetlerin önemli bir katkı sağlayabileceğini düşünmektedir:

- Çevre üzerinde düşük etkiye sahip olduklarında ve yüksek etkili faaliyetlerin yerini alma potansiyeline sahip olduklarında (örn. yenilenebilir enerji);
- Diğer faaliyetlerden kaynaklanan etkiyi azalttıklarında (örneğin atık su arıtma); veya
- Olumlu bir çevresel katkı sağladıklarında (örneğin sulak alanların restorasyonu).

Bunlar, Taksonomi Yönetmeliğinde açıkça listelenen faaliyet türleri değildir. Bunun yerine, Taksonomi Yönetmeliği'nin 10 ila 15. Maddelerine dayanarak 'önemli katkı' kavramını anlama ve çerçeveleme yollarıdır.

Buna ek olarak, Taksonomi Yönetmeliği, önemli bir katkı sağlayan iki özel faaliyet türünü de açıkça tanımaktadır. İlk olarak, iklim değişikliğinin azaltılması hedefi için 'geçiş dönemi faaliyetlerini' tanımaktadır. Bunlar, düşük karbonlu alternatiflerin henüz mevcut olmadığı ve sektör veya endüstrideki en iyi performansla karşılık gelen sera gazı emisyon seviyelerine sahip faaliyetlerdir. Örneğin, sınıfının en iyisi çimento üretimi buna örnek olarak verilebilir. Bununla birlikte, iki koşul vardır:

(i) (i) düşük karbonlu alternatiflerin geliştirilmesini ve yaygınlaştırılmasını engellememelidirler ve (ii) bu varlıkların ekonomik ömürleri göz önünde bulundurularak karbon yoğun varlıkların kilitlemesine yol açmamalıdır.

Önemli bir katkı sağladığı kabul edilen ikinci spesifik faaliyet türü 'kolaylaştırıcı faaliyetler' olarak adlandırılır. Bunlar, başkalarının çevresel bir hedefe önemli bir katkı yapmasını doğrudan sağlayan faaliyetlerdir. Örneğin, yenilenebilir enerji teknolojilerinin üretimi, binalarda enerji verimliliği ekipmanlarının kurulumu, daha güçlü taşkın savunmaları için malzeme araştırmaları veya bir alan için taşkın riskini azaltan örtü bitkilerinin kullanımı buna örnek olarak verilebilir.

6. AB Taksonomisi 'önemli katkı' kriterlerinin isteklilik düzeyi nedir? Neden AB sektörel mevzuatından daha yüksektir?

AB Taksonomisi, önemli bir zarar vermemenin ve asgari sosyal güvenceleri karşılamanın yanı sıra, AB'nin çevresel hedeflerine ulaşılmasına marjinal değil, önemli bir katkı sağlayan faaliyetleri 'yeşil' olarak kabul etmektedir. AB'nin güvenilirliğini güçlendiren ve Avrupa Yeşil Anlaşması'nın hedeflerine önemli ölçüde katkıda bulunabilecek faaliyetlere işaret eden bir hırs düzeyine dayalı kriterler belirler. Büyük yatırım ihtiyaçları ve AB ekonomisinin gerekli geniş çaplı dönüşümü göz önüne alındığında, mevcut çevresel performans seviyelerinde önemli iyileştirmelerden daha azı - hala önemli olsa da - yeşil hedeflerimize ulaşmak için tek başına yeterli olmayacaktır.

AB sektörel politikaları ile uyum önemli bir husustur. Ancak, Taksonomi kriterlerinin sektörel politikaları hem bütünleştirilmesi hem de ötesine geçmesi için iyi nedenler vardır, en önemli amaç Taksonomi kriterlerinin Avrupa Yeşil Anlaşma hedefleriyle uyumlu hale getirilmesidir. Ayrıca, 'önemli katkı' gereklilikleri ile 'önemli zarar vermeme' gereklilikleri arasında belirli bir fark vardır.

Tahminler ve iklim taksonomisi kriterlerinin ilk testleri, bugün şirketlerin faaliyetlerinde ve yatırım portföylerinde genel Taksonomi uyumunun düşük olduğunu göstermektedir (%1 ila %5 arasında, birçok şirket ve yatırım portföyü sıfırdır). Bu rakamın Yeşil Anlaşma'nın uygulanmasıyla önemli ölçüde artması beklenirken, 2050 yılına kadar karbon nötrlüğüne doğru hala gerekli olan geçişin boyutunu vurgulamaktadır.

7. AB Taksonomisinin kapsamı nedir ve neden bazı sektörler ya da faaliyetler kapsamamaktadır ?

Avrupa Parlamentosu ve Konsey, söz konusu iki çevresel hedefe en uygun katkıyı yapabilecek ekonomik faaliyetlere öncelik vermiştir. Bu ilk Delegasyon Protokolü iklim hedeflerine (iklim değişikliğinin azaltılması ve iklim değişikliğine uyum) odaklanmaktadır ve bu nedenle sera gazı emisyonlarının azaltılması ve iklim direncinin artırılması için en uygun faaliyetleri içermektedir. Bu, CO2 emisyonlarına en fazla katkısı olan sektörleri (enerji, imalat, ulaştırma, binalar) ve bunların dönüşümünü sağlayan faaliyetleri içerir, çünkü bu sektörlerdeki faaliyetlerin dönüşümü AB'nin iklim hedeflerine ulaşmak için gereklidir.

Taksonomi İklim Delegasyon Protokolü aracılığıyla AB Taksonomisi kriterleri, Avrupa'daki doğrudan sera gazı emisyonlarının neredeyse %80'inden sorumlu olan sektörlerdeki borsaya kayıtlı şirketlerin yaklaşık %40'ının ekonomik faaliyetlerini kapsamaktadır^{1,2}. Bu kapsam sayesinde AB Taksonomisi, özellikle değişimin acilen gerekli olduğu karbon yoğun sektörler için yeşil finansmanın geçişi destekleme potansiyelini önemli ölçüde artırabilir.

Ancak, faaliyetlerin önemli bir katkı sağlayabileceği düşünülen tüm sektörler için kriterler geliştirmek mümkün olmamıştır.

¹ AB Taksonomi İklim Delegasyon Protokolü kapsamındaki ekonomik sektörlerde faaliyet gösteren 500'den fazla çalışanı olan AB'de yerleşik şirketlerin payı (Kaynak: Bloomberg).

² Kaynak: Eurostat.

AB Taksonomisi zaman içerisinde kademeli olarak geliştirilecek ve ilgili ve AB Taksonomisine entegre edilmesi mümkün hale geldikçe, daha fazla delegasyon protokolü veya mevcut olanların revizyonları, muhtemelen ekonominin farklı sektörlerinden ve alt sektörlerinden diğer ekonomik faaliyetleri de içerecektir. Örneğin, orman yönetimi ve biyoenerji kriterlerinin gözden geçirilmesi Taksonomi İklim Delegasyon Protokolünün kendisinde öngörülmüştür.

Paydaşlar, AB Taksonomisinde yer alması gerektiğine inandıkları faaliyetleri Sürdürülebilir Finans Platformu'na bildirme fırsatına sahip olacaklardır. Diğer ekonomik faaliyetlerin değerlendirilmesi de bilimsel kanıtlara ve geniş paydaş girdilerine dayanacaktır. Kademeli olarak, ek sektörler dikkate alınacak ve ek faaliyetler dahil edilecektir. Ekonomik sektörlerin ve faaliyetlerin kademeli olarak dahil edilmesine ilişkin bilgiler de dahil olmak üzere AB Taksonomisi hakkında daha fazla bilgi için lütfen Komisyon ve AB Taksonomisi ve AB Yeşil Tahvil Standardı Teknik Uzman Grubu tarafından daha önce hazırlanan SSS'ye bakınız.

Ayrıca, Taksonomi İklim Delegasyon Protokolü, Yasa kapsamındaki faaliyetler arasına nükleer enerji ve doğal gazın dahil edilip edilmemesi konusunda hassas bir uzlaşmayı yansıtmaktadır. Bu nedenle, yasal çerçeve ve geçmiş taahhütlerimiz doğrultusunda Komisyon, tarım, belirli enerji sektörleri ve belirli imalat faaliyetleri gibi AB Taksonomi İklim Delegasyon Protokolünde henüz kapsanmayan faaliyetleri kapsayan AB Taksonomi Yönetmeliğinin tamamlayıcı bir delegasyon protokolünü kabul edecektir. Ek bir delegasyon protokolü, Taksonomi Tüzüğünde belirtilen diğer dört çevresel hedefi kapsayacaktır.

Taksonomi Yönetmeliğinin bir parçası olarak nükleer enerjinin rolü konusunda, Ortak Araştırma Merkezi,³ tarafından sunulan ve şu anda iki uzman komite⁴ tarafından değerlendirilmekte olan ve incelemelerini Haziran 2021'de tamamlayacak olan rapora dayanan özel bir inceleme süreci devam etmektedir. Komisyon, bu özel inceleme sürecinin sona ermesinin ardından mümkün olan en kısa sürede bu tamamlayıcı Delegasyon Protokolünü kabul edecektir. Bu tamamlayıcı Delegasyon Protokolü, AB Taksonomi Yönetmeliği Madde 10(2)'nin sınırları içerisinde kaldıkları sürece, geçiş faaliyeti olarak doğal gaz ve ilgili teknolojileri de kapsayacaktır.

Son olarak, ayrı bir Delegasyon Protokolü, AB Taksonomi Yönetmeliği'nde belirtilen diğer dört çevresel hedefe (su ve deniz kaynaklarının sürdürülebilir kullanımı ve korunması, döngüsel ekonomiye geçiş, kirliliğin önlenmesi ve kontrolü, biyoçeşitliliğin ve ekosistemlerin korunması ve restorasyonu) önemli katkı sağlayan faaliyetlere odaklanacaktır. Sürdürülebilir Finans Platformu bu kanuna yönelik tavsiyeler üzerinde çalışmaktadır.

Buna ek olarak, AB Taksonomi Yönetmeliğinin 26. Maddesi, Komisyon'un 2021 yılı sonuna kadar Taksonomi Yönetmeliğinin kapsamının, önemli katkıdan başka çevresel performans düzeylerini ve sosyal hedefler gibi diğer hedefleri de kapsayacak şekilde genişletilip genişletilemeyeceğini ve nasıl genişletilebileceğini değerlendirmesini gerektirmektedir.

³ JRC raporu: (AB) 2020/852 sayılı Tüzüğün ('Taksonomi Yönetmeliği') 'önemli zarar vermeme' kriteri açısından nükleer enerjinin teknik değerlendirmesi | Avrupa Komisyonu (europa.eu)

⁴ Euratom Antlaşması'nın 31. Maddesi uyarınca radyasyondan korunma ve atık yönetimi konusunda Uzmanlar Grubu ve çevresel etkiler konusunda Sağlık, Çevre ve Ortaya Çıkan Riskler Bilimsel Komitesi.

Bölüm II – AB Taksonomisinin Kullanımı

8. Şirketler AB Taksonomisini nasıl kullanacak?

Taksonomi Yönetmeliğinde tanımlanan bazı zorunlu açıklama kuralları vardır. Bunlara ek olarak, şirketler AB Taksonomisini gönüllü olarak da kullanabilirler.

Zorunlu kullanım: açıklama

AB Taksonomi Yönetmeliği, çevresel performans konusunda şeffaflık sağlamak amacıyla açıklama konusunda zorunlu gereklilikler getirmektedir.

Finansal Olmayan Raporlama Direktifi kapsamına giren büyük finansal ve finansal olmayan şirketler, yürüttükleri faaliyetlerin AB Taksonomisinde belirtilen kriterleri ne ölçüde karşıladığını açıklamak zorunda olacaklardır. Benzer şekilde, finansal piyasa katılımcıları (varlık yöneticileri gibi), finansal ürünlerinin finanse ettiği faaliyetlerin AB Taksonomisi kriterlerini ne ölçüde karşıladığını açıklamak zorunda olacaklardır. Şirketler, örneğin sermaye harcamaları yoluyla, halihazırda Taksonomi ile uyumlu olan faaliyetlerini genişletmek veya güçlendirmek ya da diğer faaliyetlerini Taksonomi ile uyumlu hale getirmek için ne ölçüde yatırım yaptıklarını açıklayabileceklerdir. Yeşil gelir ve yeşil harcamaların açıklanması piyasaya (1) faaliyetleri AB Taksonomi kriterlerine uygun olan (Taksonomiye uygun faaliyetlerden elde edilen gelir payının açıklanması yoluyla) ve (2) bu yönde adımlar atan (yeşil harcamaların açıklanması yoluyla) şirketler hakkında bilgi sağlayacaktır.

Raporlama yükümlülükleri hakkında daha fazla bilgi için lütfen Komisyon ve Teknik Uzman Grubu tarafından AB Taksonomisi ve AB Yeşil Tahvil Standardı hakkında daha önce hazırlanan SSS'ye bakınız. Bu raporlama gerekliliklerinin ayrıntıları, Taksonomi Yönetmeliğinin 8. Maddesi kapsamında yakında çıkarılacak bir Delegasyon Protokolünde ve Sürdürülebilir Finansman Bilgilendirme Yönetmeliğinin 8, 9 ve 11. Maddeleri kapsamında kabul edilecek Düzenleyici Teknik Standartlarda daha ayrıntılı olarak belirtilecektir.

Gönüllü kullanım: yatırımlar için rehber

AB Taksonomisinin piyasa katılımcıları tarafından politika araçlarında tanımlanmayan birçok olası gönüllü kullanımı vardır. Örneğin, şirketler AB Taksonomisi kriterlerini çevresel ve sürdürülebilirlik geçiş stratejileri ve planları için bir girdi olarak kullanabilirler. Şirketler ve proje destekçileri, yeşil fırsatlarla ilgilenen yatırımcıları çekmek amacıyla AB Taksonomisi kriterlerini karşılamayı seçebilirler. Yatırımcılar, olumlu bir çevresel etki elde etmeyi amaçlayan sürdürülebilir yatırım fırsatlarını taramak ve belirlemek için durum tespiti yaparken AB Taksonomisi kriterlerini kullanmayı tercih edebilirler.

9. AB Taksonomisi başka yerlerde de kullanılacak mı? Yeşil standartlar ve etiketler

Taksonomi Yönetmeliği, Üye Devletlerin ve AB'nin, SFDR kapsamına giren yeşil şirket tahvilleri veya finansal

ürünler için herhangi bir AB veya ulusal (kamu) etiketinin temeli olarak AB Taksonomisini kullanmasını gerektirmektedir. Bu nedenle AB Taksonomisi, Perakende Finansal Ürünler için AB Eko-etiketi ve yeşil tahviller için gelecekteki AB standartları (tümü geliştirilme aşamasındadır) ve yeşil ipotekler dahil olmak üzere daha fazla sürdürülebilir finans aracının geliştirilmesi için iyi bir temel sağlar.

Devam eden AB politika inisiyatifleri, standartları ve etiketleri Taksonomi ile uyumlu ekonomik faaliyetlerle ilişkilendirecektir:

- Finansal ürünler için mevcut taslak AB Eko-etiket kriterlerinde, yatırım yapılan temel faaliyetlerin belirli bir oranının Taksonomi ile uyumlu olması şartı bulunmaktadır. Dolayısıyla, AB Eko-etiketi finansal ürünlere ancak yatırım yaptıkları şirketlerin Taksonomi ile uyumlu faaliyetler yürütmesi halinde verilecektir. Finansal ürünler için bir eko-etikete sahip olmak, özellikle sürdürülebilirlik tercihleri olan perakende yatırımcılar için faydalı olacaktır.
- AB Yeşil Tahvil Standardı (GBS), yeşil tahvil ihraç etmek ve bu standarda uygunluk iddiasında bulunmak isteyen kuruluşlar için gereklilikleri tanımlayacaktır. Bu standartlar, şirketlerin tahvil ihracı yoluyla elde edilen gelirlerin Taksonomi ile uyumlu faaliyetleri finanse etmek için kullanılmasını sağlama şartını içerecektir.
- AB İklim Kıyaslama Ölçütleri Yönetmeliği, iki tür iklim kıyaslama ölçütünün oluşturulması için asgari standartları belirlemektedir : AB iklim geçişi ve AB Paris uyumlu kıyaslama ölçütleri. Bunların 2022 sonuna kadar AB Taksonomisi ile uyumlu hale getirilmesi gerekmektedir. Komisyon, bu yükümlülüğün pratikte nasıl uygulanacağı ve bu tür kıyaslama ölçütlerinin bir parçasını oluşturmak üzere seçilen şirketler veya kuruluşlar için kıyaslama ölçütü yöneticilerine ne gibi yükümlülükler getirileceği üzerinde düşünecektir. Kıyaslama yöneticilerinin, Taksonomi uyarınca faaliyetlerinin belirli bir yüzdesi yeşil olarak sınıflandırılan şirketleri seçmeleri gerekebilir veya şirketler belirli eşikleri karşılamadıkları için kapsam dışı bırakılabilir. İki AB iklim karşılaştırma ölçütü, piyasa katılımcıları tarafından varlıkların tahsisi için büyük ölçüde kullanılmaktadır ve iklim değişikliğiyle mücadelede etkisi olan şirketlerin sergilenmesine katkıda bulunmalıdır.

AB Taksonomisine atıfta bulunan AB araçları

Yukarıda değinilen Taksonomi Tüzüğünde belirtilen zorunlu kullanımlara ek olarak, Taksonomi Tüzüğüne atıfta bulunabilecek başka AB (veya ulusal) politikaları da vardır. Bu tür kullanımlar Taksonomi Tüzüğüne kendisinde değil, diğer politika araçlarında tanımlanır veya zorunlu kılınır ve ilgili delegasyon protokolünde tanımlanan kriterlere atıfta bulunmaz.

Önemli bir örnek, Kurtarma ve Dayanıklılık Tesisi'nde (RRF) Taksonomi Yönetmeliğinin 'önemli zarar vermeme' ilkesinin kullanılmasıdır. 'Önemli zarar vermeme ilkesi', burada Taksonomi Yönetmeliğinin 17. Maddesi kapsamında, ancak delegasyon protokollerinin ve ilgili teknik eleme kriterlerinin kullanılmasını gerektirmeden uygulanmaktadır. Bunun yerine Komisyon, 12 Şubat 2021 tarihinde, RRF'nin amaçları doğrultusunda 'önemli zarar vermeme' ilkesinin nasıl uygulanacağına ilişkin daha fazla ayrıntı sağlayan teknik bir rehber belge yayımlamıştır.

Benzer şekilde, 2021-2027 dönemi için AB bölgesel, uyum ve sosyal fonları için yeni kurallar konusunda Konsey ve Avrupa Parlamentosu arasında varılan siyasi anlaşmaya dayanarak, bu fonların bir parçası olan bütçe harcamalarının da, Taksonomi Tüzüğü'nün 17. Maddesi anlamında 'önemli zarar vermeme' ilkesine uyması gerekecek, ancak delegasyon protokollerinin ve ilgili teknik eleme kriterlerinin kullanılmasını gerektirmeyecektir. 2021/2022 çalışma programı için, yeni AB Araştırma Çerçeve Programı Horizon Europe kapsamındaki çağrı konuları belirlenirken 'önemli zarar vermeme' ilkesi getirilmiştir.

10. Şirketler Taksonomi ile uyumlu faaliyetlerden nasıl faydalanabilir?

- Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlaması Direktifi (CSRD) kapsamına giren şirketler, Taksonomi ile uyumlu faaliyetlere sahip olup olmadıklarını finansal piyasalara açıklayacaktır. Yatırımcılar bu bilgilere erişebilecek ve yatırım kararlarını buna göre verebileceklerdir. Taksonomi ile uyumlu faaliyetleri olan şirketler, Taksonomi ile uyumlu ekonomik faaliyetleri finanse etmek isteyecekleri için kurumsal yatırımcılar, perakende yatırımcılar ve yeşil yatırımlarla ilgilenen bankalardan faydalanacaktır.
- Olumlu bir çevresel etki yaratmak isteyen yatırımcılar, Taksonomi ile uyumlu ekonomik faaliyetlerle ilgileneceklerdir çünkü söz konusu faaliyetin belirlenen altın standarda uygun olduğunu, yani yüksek düzeyde çevresel performansa sahip olduğunu ve önemli bir katkı sağladığını bileceklerdir.
- Kurumsal yatırımcılar finansal ürünlerini bazı Taksonomi uyumlu faaliyetleri finanse edecek şekilde tasarlayabilirler. SFDR kapsamındakiler, sundukları finansal ürünlerde Taksonomi ile uyumlu yatırımların, eğer varsa, ne ölçüde bulunduğunu göstermeleri gereken zorunlu açıklamalara uymak zorunda olacaklardır.
- Büyük bankalar, örneğin kredi verme yoluyla, Taksonomi uyumlu ekonomik faaliyetleri finanse etmek için bir teşvike de sahip olabilirler. Bu, bir banka kredisi için başvuran bir şirketin, kredinin amacı belirli bir faaliyetin Taksonomi hizalmasına ulaşmak veya Taksonomi-uygun faaliyetleri finanse etmekse daha iyi bir faiz oranı alabileceği anlamına gelir.
- Perakende yatırımcıların yeşil finansal ürünlere ilgisi giderek artıyor. Portföy yönetimi ve yatırım tavsiyesi gerekliliklerinde yapılacak değişiklikler göz önüne alındığında, yatırım hizmetleri sunanların müşterinin sürdürülebilirlik tercihlerinin yanı sıra risk profilini de dikkate alması gerekiyor. Bu durum, bireysel yatırımcıların çevresel etkisi olumlu olan finansal ürünlere yatırım yapmayı tercih edip etmediklerini veya olmayanlara yatırım yapmaktan kaçınmak isteyip istemediklerini belirtmeleri için bir kanal açmakta ve böylece tercihlerine uygun finansal ürünler sunulabilmektedir. Perakende yatırımcılara finansal tavsiyeler verilirken sürdürülebilirlik tercihlerinin dikkate alınması, Taksonomi ile uyumlu faaliyetleri olan şirketlerin perakende yatırımcılara ulaşması için daha iyi fırsatlar yaratır.

Şirketlerin ekonomik faaliyetlerinin Taksonomi kriterlerini karşılamasını sağlamak zorunlu olmamakla birlikte, şirketlerin finansal piyasaların yeşil olarak kabul ettiği bir çevresel performans seviyesine ulaşmak için çaba göstermeleri için bir motivasyon sağlamaktadır. Taksonomi Yönetmeliği, SFDR, CSRD ve perakende finansal ürünler için AB Ecolabel ve AB Yeşil Tahvil Standardı gibi devam eden politika girişimleriyle birlikte,

Taksonomi ile uyumlu faaliyetlerin yatırım kararlarında görünür olmasını ve tanınmasını sağlayacaktır. İklim ve çevre hedeflerine ulaşılmasına önemli bir katkıda bulunmak isteyen şirketler, sürdürülebilirliğe geçişlerini planlarken bu kriterleri kullanmaya gönüllü olarak karar verebilirler.

11. AB Taksonomisi şirketlerin sürdürülebilirliğe geçisine nasıl yardımcı olur?

AB Taksonomi kriterleri, şirketlerin yeşil dönüşümlerine ilişkin karar verme süreçlerinde bir referans noktası sağlamaktadır. Şirketler AB Taksonomisini genel çevresel performanslarını iyileştirmek (mevcut faaliyetlerini geliştirerek veya yeni faaliyetler başlatarak) ve yatırımcıları çekmek için kullanabilirler.

AB Taksonomi kriterleri ekonomik faaliyetler düzeyinde tanımlanmıştır. Bu nedenle, bir şirketin AB Taksonomisine uyum derecesinin değerlendirilmesi, faaliyetlerinin performansının kriterlere göre kontrol edilmesini gerektirir.

Uygulamada, raporlama prosedürleri ve kaynak planlaması muhtemelen belirli bir şirketin tüzel kişiliği - veya tüzel kişilikleri - düzeyinde düzenlenecektir. Tüzel kişiler, Taksonomiye uyumlu cirolarının veya harcamalarının (sermaye ve operasyonel) payı olarak ifade edilen, Taksonomiye uyumlu faaliyetlerinin yüzdesini değerlendirecek ve raporlayacaktır. Bu bilgiler daha sonra bir bütün olarak şirket için tüzel kişilikler arasında toplanacaktır.

Taksonomi, faaliyet düzeyine odaklanarak, şirketleri geçişlerinde destekler. Daha fazla yatırımcıyı veya muhtemelen yeni ve farklı yatırımcı türlerini çekmek için yeşil ekonomik faaliyetlerin payını kademeli olarak artırmaya yönelik teşvikler sağlar.

Bir faaliyet düzeyinde mevcut çevresel performansın bilinmesi, şirketleri geçiş planları yapmaya ve faaliyetlerinin AB Taksonomi kriterlerini karşılamasını sağlayacak tedbirleri uygulamaya teşvik edecektir. AB Taksonomisi, geçiş planlarıyla bağlantılı sermaye harcamalarını da kapsayarak, geçişi finanse etmek için Taksonomi ile uyumlu yatırımlar arayan yatırımcıları çekmeye yardımcı olabilir ve hem şirketlerin hem de yatırımcıların sürdürülebilirliğe geçişi hızlandırmasına yardımcı olabilir.

12. Benim şirketim bir KOBİ. Şirketim de AB Taksonomisinden faydalanabilir mi?

Küçük şirketler de dahil olmak üzere her büyüklükteki işletme, Taksonomi ile uyumlu yeşil faaliyetler yürütüp yürütmediklerini veya yürütmeyi planlayıp planlamadıklarını yatırımcılara veya genel olarak paydaşlara açıklamak için AB Taksonomisini kullanabilir. Açıklamalar sadece CSRD kapsamındaki büyük şirketler için zorunludur, ancak birçok küçük şirket ve işletme, faaliyetlerinin Taksonomi uyumunu gönüllülük esasına göre açıklamayı faydalı bulabilir.

İş modelleri AB Taksonomisi kapsamındaki tek bir yeşil faaliyete odaklanan KOBİ'ler, iş modelleri için geçerli olan tek bir kriter setine sahip olacaktır. Örneğin, küçük bir enerji verimli pencere üreticisi, cirosunun, sermaye harcamalarının veya işletme harcamalarının ne kadarının Taksonomi kriterlerine uygun pencerelerin satışıyla ilgili olduğunu nispeten kolay bir şekilde kontrol edebilir.

13. Şirketimin faaliyeti AB Taksonomisi kapsamında değil. Bu benim şirketim için ne anlama geliyor?

Soru 7'ye verilen cevapta da açıklandığı üzere, tüm ekonomik faaliyetler Taksonomi Yönetmeliği ve delegasyon protokolleri kapsamında değildir. Ancak bu, AB Taksonomisinin, kapsama girmeyen sektörlerde faaliyet gösteren şirketler için ilgisiz olacağı anlamına gelmemektedir. TEG raporunda, AB Taksonomisi kapsamına girmeyen bir sektörde faaliyet gösteren şirketlerin, Taksonomi ile uyumlu diğer faaliyetlerin çıktılarını yaptıkları harcamaların bir kısmı için Taksonomi'yi kullanabileceklerini önermiştir (örneğin bir hastanenin, bu faaliyetler için Taksonomi kriterlerine uyan üreticilerden güneş panelleri, enerji verimli ısıtma sistemi veya enerji verimli pencereler satın alması ve kurması). Sürdürülebilir Finans Platformu'nun Geçiş Finansmanı raporu da bu soruyu ele almaktadır.

14. Şirketimin faaliyeti Taksonomi ile uyumlu değil. Bu faaliyetin çevresel performansı yine de bir şekilde tanımlanabilir mi?

AB Taksonomisi sadece şirketlerin Taksonomi ile uyumlu faaliyetleri olup olmadığını ortaya koyarken, Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Direktifi çevresel performans göstergeleri de dahil olmak üzere geniş bir yelpazedeki sürdürülebilirlik konularında daha detaylı raporlama yapılmasını gerektirecektir. Bu bilgilere dayanarak, finansal piyasa katılımcıları, yasa tarafından Taksonomi ile uyumlu olarak sınıflandırılmamış olan farklı çevresel performans derecelerini tanıyabilir.

Bununla birlikte, (i) AB Taksonomisi kapsamında yeşil bir ekonomik faaliyet olarak nitelendirilmeyen şeylerin, 'önemli bir katkı' sağlama ihtiyacı göz önüne alındığında mutlaka sürdürülemez olmadığını ve (ii) AB Taksonomisinin yatırımcıların yatırım yapması için zorunlu bir liste oluşturmadığını hatırlamak önemlidir. Dolayısıyla, finansal piyasa katılımcıları, AB Taksonomi kriterlerine uymayan faaliyetler de dahil olmak üzere, farklı derecelerde çevresel performansa sahip faaliyetler yürüten şirketlere yatırım yapmayı tercih edebilirler. Daha fazla politika çalışması açısından, Taksonomi Yönetmeliğinin 26. Maddesi, Taksonomi Yönetmeliğinin çevre üzerinde önemli bir etkisi olmayan ekonomik faaliyetlerin yanı sıra çevreye önemli ölçüde zarar veren ekonomik faaliyetleri de kapsayacak şekilde genişletilip genişletilmeyeceğine ilişkin 2021 yılı sonuna kadar bir Komisyon raporu hazırlanmasını gerektirmektedir. Sürdürülebilir Finans Platformu, bu rapora katkı sağlamak üzere Komisyona tavsiyelerde bulunacaktır ve Platformun Geçiş Finansmanı raporu da bu konuyu kapsamaktadır.

15. Şirketim, faaliyetlerinin çevre üzerindeki zararlı etkisini azaltmak için adımlar atıyor .Bu gelişme tanınacak mı?

Çevresel performanstaki önemli gelişmeler önemlidir ve finansal piyasalar bunları tanıyabilmelidir. AB Taksonomisi kapsamında bu tür iyileştirmeler ancak en az bir çevresel hedef için önemli katkı eşğine ulaşılmasını sağladıkları takdirde (diğer hedeflere önemli zarar vermeden ve asgari sosyal güvencelere uydukları takdirde) Taksonomi ile uyumlu olarak nitelendirilebilir. Taksonomi Yönetmeliği, sadece önemli zarar vermekten kaçınmanın ötesine geçen çevresel performansları tanımlamaktadır.

Taksonomi Tüzüğü'nün 26. Maddesi, 2021 yılı sonuna kadar Taksonomi Tüzüğü'nün önemli bir etkisi olmayan ekonomik faaliyetlerin yanı sıra çevreye önemli ölçüde zarar veren ekonomik faaliyetleri de kapsayacak şekilde genişletilip genişletilmeyeceğini analiz edecek bir Komisyon raporunun hazırlanmasını gerektirmektedir.

Sürdürülebilir Finans Platformu, bu rapora katkı sağlamak üzere Komisyona tavsiyelerde bulunacaktır ve Platformun Geçiş Finansmanı raporu da bu konuyu kapsamaktadır. Komisyon raporunda, diğer konuların yanı sıra, AB Taksonomisinde önemli katkılar için belirlenen kriterleri karşılamasa bile, çevreye önemli ölçüde zarar veren faaliyetlerin çevresel performansındaki iyileşmelerin tanınıp tanınmayacağı ve nasıl tanınacağı sorusunu da inceleyebilir, ancak bu iyileşme önemli zarardan daha iyi performans seviyelerine yol açar.

16. Taksonomi ile uyumlu herhangi bir faaliyeti olmayan şirketler ne olacak? Finansmana erişimlerini kaybedecekler mi?

Hayır. Bir şirketin Taksonomi ile uyumlu faaliyetlere sahip olmaması, şirketin çevresel performansı veya finansmana erişim kabiliyeti ile ilgili sonuçlara varılabileceği anlamına gelmez.

Ayrıca şirketler üzerinde AB Taksonomisi ile uyumlu faaliyetlere sahip olma zorunluluğu ve yatırımcılar üzerinde de Taksonomi ile uyumlu faaliyetlere yatırım yapma zorunluluğu bulunmamaktadır. Genel olarak, yeşil yatırım arayışında olan yatırımcıların Taksonomi ile uyumlu faaliyetlere daha fazla ilgi göstermesi olasıdır.

Bir şirketin AB Taksonomisi kriterleriyle uyumlu ekonomik faaliyetlere sahip olmamasının çeşitli nedenleri olabilir: ekonomik faaliyetleri AB Taksonomisi kapsamında olmayabilir veya kapsamda olabilir ancak bir çevresel hedefe önemli bir katkıda bulunmayabilir; veya önemli bir katkıda bulunabilir ancak önemli zarar vermeme kriterlerini veya asgari sosyal güvenceleri karşılamayabilir. Dolayısıyla, bir şirketin Taksonomi ile uyumlu faaliyetlerinin olmamasının nedenlerini tam olarak bilmeden, piyasa katılımcıları sadece şirketlerin Taksonomi ile ilgili açıklamalarına dayanarak yatırım kararları veremezler, çünkü Taksonomi ile uyumlu faaliyetlerin olmaması kendi başına şirketin çevresel performansını tam olarak ortaya koymaz. Bunun yerine, şirketin CSRD kapsamındaki açıklamaları gibi diğer açıklamalar, şirketin çevresel performansı ve şirketin çevresel konulardaki hareket yönü hakkında piyasaları bilgilendirmeye yardımcı olacaktır.

Şirketlerin faaliyet portföylerini yönetmeleri ve yeşil faaliyetlerin payını kademeli olarak artırmayı hedeflemeleri gerektiği gibi,

benzer şekilde çoğu yatırımcının da portföylerindeki yeşil yatırımların payını kademeli olarak artırmayı hedeflemeleri beklenebilir.

Sermaye tahsisi konusunda karar veren finansal piyasa katılımcılarının, Taksonomi uyumundan (yeşil faaliyetleri gösteren) daha fazla unsuru dikkate alacaklarını akılda tutmak da önemlidir. CSRD kapsamındaki tüm şirketler için, Taksonomi ile uyumlu ekonomik faaliyetler yürütmeyen şirketler için bile, yatırımcıların elinde hem (i) Taksonomi açıklamaları hem de (ii) CSRD'ye göre raporlanan bilgiler olacaktır. Yasal olarak bağlayıcı açıklamaların yanı sıra, şirketler gönüllü açıklamalar da yapabilirler. Yatırımcılar, yatırım kararlarını vermek ve finansal ürünlerini bir araya getirmek için tüm bu açıklamaları kullanacaklardır. **Yatırımcılar yatırımlarını diledikleri gibi tasarlamakta özgürdür ve yatırım kararlarını çok sayıda faktörü dikkate alarak vermeye devam edeceklerdir.**

Emisyonlarını 2050 yılına kadar iklim nötrlüğüne giden yola uygun seviyelere düşürmek için çok az yeri olan veya hiç yeri olmayan ekonomik faaliyetlere sahip şirketlerin, şirket, çalışanları, yatırımcıları ve diğer paydaşları üzerindeki uçurum etkilerinden kaçınmak için bu geçişi yönetmenin (kademeli olarak daha çevre dostu ekonomik faaliyetlere geçmek) yollarını bulmaları gerekecektir.

Taksonomi Tüzüğü'nün 26. Maddesi, 2021 yılı sonuna kadar Taksonomi Tüzüğü'nün önemli bir etkisi olmayan ekonomik faaliyetlerin yanı sıra çevreye önemli ölçüde zarar veren ekonomik faaliyetleri de kapsayacak şekilde genişletilip genişletilmeyeceğini analiz edecek bir Komisyon raporunun hazırlanmasını gerektirmektedir.

Sürdürülebilir Finans Platformu, bu rapora katkı sağlamak üzere Komisyona tavsiyelerde bulunacaktır ve Platformun Geçiş Finansmanı raporu da bu konuyu kapsamaktadır.

Bölüm III - Süreç ve diğer politika gelişmeleri

17. Taksonomi İklim Delegasyon Protokolünün kabul edilmesine giden süreç nasıldı ve ne zamandan itibaren geçerli olacak?

İlk Delegasyon Protokolünün taslağı 20 Kasım 2020 tarihinde kamuoyunun geri bildiri için yayımlanmış ve geri bildirim süresi 18 Aralık'ta sona ermiştir. Paydaşlardan alınan geri bildirimlere dayanarak Komisyon, sürdürülebilir bir ekonomiye geçişi kolaylaştırmak için AB Taksonomisinin mevcut ve gelecekteki potansiyel kullanımını araştırmak ve tavsiyelerde bulunmak üzere Ocak 2021'de Sürdürülebilir Finans Platformu'na tavsiye talebinde bulundu. Sürdürülebilir Finans Platformu, Geçiş Finansmanı hakkındaki raporunu 19 Mart'ta sunmuştur.

Komisyon, paydaşların geri bildirimlerinin yanı sıra Geçiş Finansmanı raporunu da dikkate almış ve taslak Delegasyon Protokolünde iyileştirmenin mümkün olduğu yerlerde değişiklikler yapmıştır. Paydaşların, Delegasyon Protokolü kapsamı dışında ele alınabilecek endişeleri, Yenilenmiş Sürdürülebilir Finans Stratejisi ve gelecekteki politika çalışmalarında dikkate alınacaktır.

Komisyon, Avrupa Parlamentosu ve Konsey'in 2 ay daha uzatılabilecek 4 aylık bir inceleme süresine sahip olacağı ilk Delegasyon Protokolü 21 Nisan 2021 tarihinde kabul etmiştir.

Avrupa Parlamentosu ve Konsey, önerilen teknik eleme kriterlerinde değişiklik yapamaz: Avrupa Parlamentosu ve Konsey sadece yasayı bütünüyle kabul etme veya reddetme hakkına sahiptir.

Finans kuruluşları ve şirketler halihazırda AB Taksonomi çerçevesini kullanmakta veya kullanmayı düşünmektedir ve ilk Delegasyon Protokolü kabul edildiğinde gönüllü olarak raporlama yapabileceklerdir. NFRD (revizyonundan sonra CSRD) kapsamındaki şirketler için Taksonomi Yönetmeliği uyarınca zorunlu raporlama, iklim değişikliğinin azaltılması ve uyum hedefleri için Ocak 2022'den itibaren, diğer dört hedef için ise Ocak 2023'ten itibaren geçerli olacaktır.

Bu zaman planı Avrupa Parlamentosu ve Konsey tarafından Taksonomi Yönetmeliği'nde kabul edilmiştir. Komisyon, Sürdürülebilir Finans Platformu'nun da katkılarıyla, şirketlerin ve finansal piyasa katılımcılarının raporlama yükümlülüklerinin ilk yılında belirli veri eksikliklerini dikkate alarak anlamlı bir şekilde nasıl raporlama yapabileceklerine ilişkin uygun rehberlik ve seçenekleri araştıracaktır.

18. Sürdürülebilir Finans Platformu'nun teknik eleme kriterlerinin geliştirilmesindeki rolü nedir?

Sürdürülebilir Finans Platformu, Taksonomi Yönetmeliğinin 20. Maddesi uyarınca kurulmuş olan Avrupa Komisyonu'nun daimi bir uzman grubudur. Platform, finansal piyasa katılımcıları, endüstri, sivil toplum ve akademi dahil olmak üzere çok çeşitli paydaşları temsil eden dünyanın önde gelen sürdürülebilirlik ve endüstri uzmanlarından oluşmaktadır. Taksonomi Yönetmeliği uyarınca Komisyon, teknik eleme kriterlerine ilişkin delegasyon protokolünü kabul etmeden önce Sürdürülebilir Finans Platformu'na danışmak zorundadır. Platform, Komisyon'a vazgeçilmez teknik ve bilimsel girdi sağladığı ve uzmanlar arasında çeşitli paydaşların görüşlerini yansıtan gerekçeli bir tartışmaya olanak tanıdığı için teknik eleme kriterlerinin geliştirilmesinde kilit bir rol oynamaktadır. Platform, Komisyon'a teknik eleme kriterlerinin yanı sıra bu kriterlerin güncellenmesine yönelik olası ihtiyaçlar konusunda da tavsiyelerde bulunmaktadır. Platform ayrıca Komisyon'a teknik eleme kriterlerinin kullanılabilirliği konusunda tavsiyelerde bulunmakta ve teknik eleme kriterlerinin uygulanmasının potansiyel maliyet ve faydaları açısından etkisini analiz etmektedir. Yukarıda belirtildiği üzere Platform, paydaşlardan gelen belirli bir ekonomik faaliyet için teknik eleme kriterlerinin geliştirilmesi veya revize edilmesi taleplerinin analiz edilmesinde de Komisyon'a yardımcı olacaktır.

Platform, teknik eleme kriterlerinin geliştirilmesi konusunda Komisyon'a tavsiyelerde bulunmanın yanı sıra, Komisyon'a aşağıdaki konularda da tavsiyelerde bulunacaktır: (i) AB Taksonomi çerçevesinin daha da geliştirilmesi, (ii) sürdürülebilir finansmana yönelik sermaye akışlarının izlenmesi ve (iii) sürdürülebilir finans politikasının geliştirilmesi. Platform bu görevlerle ilgili çalışmalarına halihazırda başlamıştır. Platformun çalışmaları ve yapısı hakkında daha fazla bilgiye Sürdürülebilir Finans Platformu'nun web sitesinden ulaşılabilir.